No. 1404 — 18.. — ..JAARG.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5,00; voor de buitensteden *ƒ* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 2 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 December.

De Tweede Kamer heeft ll. Zaturdag twee zittingen gehouden. Zij heeft namelijk bij de *dag*-zitting nog eene *avond*-zitting gevoegd. De eerste heeft weinig bijzonders opgeleverd. In het begin is de beraadslaging voortgezet over het stelsel van rivierwerken, dat door de regering ten uitvoer wordt gebragt, en dat door den heer Schiffer wordt bestreden, die een ander plan ontwikkelt en verdedigt. Doch de zaak was door den minister in zijne uitvoerige rede van den vorigen dag uitgeput. Deze mogt dus in zijne repliek kort zijn. Hij trekt haar zamen met de verklaring, dat paralelwerken en een stelsel van dijk-onteigening door het gansche land onuitvoerbaar zijn; terwijl het plan der regering, na bijna een vijftig jarig onderzoek, met rijp beraad vastgesteld, grooter voordeelen en beter kansen van slagen aanbiedt. Vervolgens zijn art. 91 en 92 aangenomen.

Bij art. 93 wordt door den heer Westerhoff bezwaar gezien in de rijkssubsidiën voor de eilanden Schokland en Ameland; maar vooral tegen de uitgetrokken bijlage voor de kalamiteuse polders in Zeeland, die de heer Westerhoff, met den heer Jongstra, zoo arm niet acht. De heeren Anemaet, v. d. Linden en Bachiene zien in die aanmerking een vooroordeel van provincialismus, dat, hoezeer de heer Jongstra zulks ontkent, er toch wel een weinigje doorheen straalt. De minister van binnenlandsche zaken verdedigt de uitgaven, op grond dat zij den lande in het algemeen, en niet slechts voor de genoemde provincie, nuttig en noodig zijn. Hij neemt andermaal de gelegenheid te baat om de ambtenaren van den waterstaat, door sommigen van achteloosheid beschuldigd, te verdedigen.

Bij art. 104 zegt de minister, naar aanleiding van de vraag, door den heer Meeussen gesteld, dat de onderhandelingen met Belgie en de opmetingen van weerszijden gedaan, de gunstigste overeenstemming doen blijken omtrent het plan van verbinding der beide landen door een spoorweg. Daarmede is de afdeeling openbare werken afgehandeld, en wordt de zitting tot den avond verdaagd, om de afdeeling onderwijs in overweging te nemen.

De avondzitting was voor ons meer belangrijk. Zij werd geopend door eene lange redevoering van den heer Groen, waarin hij spreekt over het uitblijven der wet op het onderwijs, en over sommige uitdrukkingen door den minister tegen de oppositie van den heer Groen gebezigd. In het eerste deel tracht de heer Groen te betoogen, dat het den minister niet moeijelijk kan vallen, om een voorstel van wet op het onderwijs te ontwerpen, als hij slechts van een beginsel uitgaat; en wat de tijd betreft, die zou ook niet ontbreken, als men zich slechts aan het werk wilde stellen. De heer Groen meent, en zijne meening is niet onwaarschijnlijk, dat de moeijelijkheid van deze, en die tijdsgebrek doet voorwenden, daarin bestaat, dat de minister weinig kans ziet, om de wet op het onderwijs naar eigen beginselen en naar den zin der verschillende eischen van uiteenloopende partijen te regelen. Hij toont overigens ten duidelijkste aan, dat geen bezwaar, tegen eene partiëele regeling van het onderwijs ingebragt, ernstig is; want dat door hen, die deze partiëele verbetering bij het onderwijs bestrijden, bij andere aangelegenheden op partiëele verbetering nadrukkelijk werd aangedrongen.

Wij gelooven dat het door den heer Groen in dit gedeelte zijner redevoering aangevoerde geen repliek toelaat. Als men voorgeeft, dat men eene partiëele regeling van het onderwijs niet kan en mag; dan vreezen wij daardoor niets anders te moeten verstaan, dan dat men niet wil. Daaromtrent zal voortaan weinig twijfel kunnen bestaan. — In het tweede deel beklaagt zich de spreker, dat de minister in hem niet de parlementaire vormen eerbiedigt, noch de vrijheid van diskussie in het algemeen. Hij heeft met leedwezen gehoord de bedreiging van ontslag door den minister gedaan, op een oogenblik, dat niemand in de Kamer zijn ontslag wil, niemand hem eene degelijke oppositie maakt, maar allen integendeel in Thorbecke zien den bekwamen man van het oogenblik, den *onmisbaren*. Hij meent in dat dreigen te zien, en hij vergist zich daar niet in, eene poging tot inbreuk op de parlementaire vrijheid, waarbij de parlementaire magt niet anders kan dan lijden. Wij gelooven, dat de minister zulks niet heeft bedoeld; de heer Groen heeft desniettemin wel gedaan van dit op te merken, opdat de minister gewaarschuwd, in het vervolg, in het vuur der improvisatie, zich dergelijke ontboezeming niet meer late ontvallen. Overigens was de heer Groen in dit gedeelte zijner redevoering zeer welsprekend. Met genoegen hebben wij vernomen de verklaring door hem omtrent den minister afgelegd, waardoor hij opstaat tegen die kwade vermoedens, vroeger zoo dikwerf in de *Nederlander* geuit, als of de minister een gevaarlijk man ware, die den troon van Nederland ondermijnde en het land naar de demokratische republiek voerde. Thans noemt de heer Groen van Prinsterer den heer Thorbecke als den man, waarin hij een waarborg tegen overdrevene begrippen van hervorming, een waarborg tegen revolutionaire denkbeelden, een waarborg tegen allerlei gevaren vindt. Het is loijaal. Maar het moet den heer Groen tevens waarschuwen, dat men — wat wij vroeger den *Nederlander* hebben toegeroepen — in de bestrijding van de magtvoerders, omzigtig moet zijn, dat men hen niet ligtvaardig moet beschuldigen.

De heer van Zuylen van Nyevelt maakt er onmiddelijk gebruik van om den vorigen spreker te beschuldigen, dat dewijl het verledene van den minister geen wapenen geeft, hij daarom tot de toekomst zijne toevlugt neemt, en den minister beschuldigt, niet over hetgeen hij gedaan heeft, maar over hetgeen men vermoedt dat hij doen zal. Het is waar, de oppositie door den heer Groen tegen den minister van binnenlandsche zaken gevoerd, is slechts een *procès de tendance* geweest en is dat nog. Maar wij nemen de vrijheid den heer van Zuylen op te merken, dat, als de heer Groen het vroeger deed zonder eenigen grond, thans ten minste de door hem bijgebragte bezwaren niet van genoegzame waarschijnlijkheid ontbloot zijn. Hij betwist het overigens den heer Groen, dat hij regt zou hebben in zake van onderwijs in naam der natie te spreken. Het is waar, de heer Groen spreekt in het belang der natie, niet uit naam. Dat onderscheid werd door hem niet genoeg in acht genomen, en toch heeft hij niet geleerd door de Noord-Hollandsche predikanten-vereeniging, hoe zeer hij met de zijnen onder de Protestanten in de vordering van de godsdienstige school alléén staat? De heer van Zuylen doet het *isolement* van de anti-revolutionnaire partij uitkomen, en vaart overigens met veel vuur, en niet zelden met eenige overdrijving, tegen deze partij uit, die hij met ons te regt gevaarlijk acht. Wij zullen den spreker in die warme filippiek tegen de orthodoksen niet volgen. Bij veel waarheid, dien wij in dien uitval vinden, ontmoeten wij ook veel onbillijkheid. Wij stippen slechts het beroep aan, door den spreker op de Katholijken gedaan, opdat dezen zich niet zouden vereenigen met de anti-revolutionnaire partij, die ongetwijfeld zou komen tot het herstel van den *Protestantschen Staat*, na eerst onze grondwet en hare instellingen te hebben omvergeworpen. De heer van Zuijlen predikte daar een *converti*; of liever neen; de Katholijken hebben van den beginne af de orthodokse partij bestreden als de gevaarlijkste van ons land, en zij doen het nog, zonder daarom van hun regt op de godsdienstige school af te zien. Dat de Protestanten hunne school regelen gelijk zij het oorbaar achten; dat is hunne zaak; laten zij ons daarentegen onze scholen regelen, gelijk wij zulks meenen te behoeven. Wij hebben ons niet in te laten met de godsdienstige geschillen der Protestanten onderling; maar daarom moeten wij ons regt niet opgeven. Intusschen de heer van Zuylen meent, dat gezindheidsscholen, van Staatswege op te rigten, op de meeste plaatsen niet mogelijk zijn. Maar genomen op die plaatsen, waar scheiding tusschen Katholijken en Protestanten mogelijk is, hoe daar met het leerstellig onderwijs voor verschillende protestantsche gezindheden op ééne school? Moeten alle niet orthodokse, luthersche, remonstrantsche kinderen onderwezen worden in de orthodokse leer, of buiten de school staan? Wat zou men er leeren? Dat het Katholicismus is *anti-nationaal*; dat Nederland een Protestantsche Staat is; dat de toekomst van Nederland moet worden verbonden aan 1619 om tot eene heerschende Kerk te komen. Het is waar, daarheen wil de orthodokse partij; zoo niet de hoofden, dan toch minstens de staart, die gelijk zulks in alle dweepzieke partijen gaat, bij slot van rekening het hoofd leidt. Daartegen te waken is pligt; en wij zullen niet nalaten uit dien hoofde de anti-revolutionnairen bij naam, maar revolutionnairen in *tendenz*, ten allen tijde te bestrijden, zonder daarom iets op te geven van de regten, waarop wij aanspraak hebben.

Deze warme en talentvolle redevoering is opgevolgd door eene rede van den heer van Lijnden, die, met heel veel bedaardheid en kalmte, waarschijnlijk een geschreven stuk heeft voorgelezen, waarin hij tegen den minister de partiëele regeling van het onderwijs bepleit, zonder een woord, slechts een enkel woord van wederlegging of protest in te brengen tegen den aanval van den heer van Zuylen. De heer van Lijnden had gevoegelijk kunnen zwijgen. Dewijl zijn thema door den heer Groen voldingend was besproken, had hij den heer van Zuylen niet te antwoorden op zoo geduchtig een aanval. Waarom dan gesproken?

De heer van Dam van Isselt heeft gewezen op het gevaar, dat hij in sekte-scholen ziet, en te dien einde aangehaald eene advertentie van de *Haarlemsche Courant*, waarin een orthodokse predikant onderscheid maakt tusschen zijne eigene kinderen, waarvan hij dezen de zaligheid voorbestemd, genen tot de verdoemenis voorbeschikt acht. Helaas! dat feit is droevig en is een bewijs te meer hoe dweepzucht sommige orthodoksen verblindt, bij anderen hartstogten wekt. Intusschen de heer van Dam bewijst daardoor slechts de onzalige leer van sommige protestantsche sekten; niet dat er gevaar in katholijke scholen is. Hij verklaart overigens andermaal dat hij eenen tijdelijken maatregel tot begunstiging der vrijheid wenschelijk acht. Ook de heer van Zuylen had gezegd daartegen geen bezwaar te hebben.

Deze avondzitting is geëindigd met eene redevoering van den heer Blaupot ten Cate, die op de regeling van het onderwijs aandringt, en daarbij drukt op de noodzakelijkheid, dat vooral het Staatsonderwijs krachtig worde bevorderd. De beraadslagingen worden heden voortgezet.

Men schrijft ons uit den Oudenbosch, den 27 Nov.:

»Heden vierde het Seminarie van Breda een feest, welks onvergetelijk aandenken verdient door uw veel gelezen tijdschrift meer algemeen bekend te worden; Mgr. J. van Hooijdonk, bisschop van Dardanie *in part. infid.* was 25 jaren kerkvoogd van het Vikariaat van Breda, en had het geluk in den besten welstand als zoodanig heden zijn zilveren jubilé te vieren. In afwachting dat dit feest later, wanneer zachter weder en langere dagen zulks meer zullen opluisteren, met alle mogelijke plegtigheid gevierd worde, konde het Seminarie echter van zich niet verkrijgen om een' zoo gewigtigen dag, die toch zoo veel heil in zijne gevolgen had aangebragt en nog blijft aanbrengen, ten minste nu niet reeds godsdienstig te herdenken, en Gode den zoo duur verschuldigden dank te plengen. Alles was dan ook daartoe reeds in den vooravond van dezen dag in de trotsche kapel in gereedheid gebragt; de bisschoppelijke troon was opgeslagen, het altaar met bloemvazen omzet, heel de kapel in feestdos gesmukt. Dezen morgen nam ook het Seminarie zelf, door het uitsteken der vlag, den feesttooi aan.

»Te 9 ure werd eene pontifikale mis van dankbaarheid opgedragen door Mgr. van Genk, Bisschop van Adras *in part. infid.* en Coadjutor van den Jubilaris. Vooraf echter rigtte de doorluchtige celebrant tot den Jubilaris een woord van gelukwensching, dat alle aanwezigen zigtbaar vertederde. In vlugtige trekken schilderde de bespraakte redenaar wat troost het herdenken moest aanbrengen van 25 jaren tusschen zoo veel arbeid, zoo vele offers, zulk strijden vervlogen, maar steeds met Gods besten zegen bekroond; hij bedankte verder den Jubilaris voor al het heil in deszelfs vaderzorgen aan Breda weggelegd, en zonde vooral Gode daarvoor in het H. Misoffer den zoo duur verschuldigden dank

plengen; de hartelijke wensch, dat het dierbaar leven des nu bijna 70jarigen Kerkvoogds nog lange mogt gespaard worden, en hij dan eenmaal *daarboven* in het volle genot mogt treden der belooning van zijnen verdienstelijken levensloop, besloot deze ongekunstelde, zielroerende plegtigheid. Zij werd onmiddellijk opgevolgd door de pontifikale mis, waarbij allen in een zelfde gevoel van gloeijende godsvrucht wegsmolten. O hoe statig golfde dat *gratias agamus!*... dat *Benedictus qui venit in nomine Domini!*... indrukwekkend langs de gothische gewelven van het prachtige bedehuis. Zeker het was ééne bede van dankbaarheid en zegen, die uit zoo vele harten steeg.

Na de Mis hadden de Theologanten zich in eene der ruime zalen van het Seminarie vereenigd, ten einde bij den doorluchtigen Jubilaris hunne opwachting te maken. Zigtbaar aangedaan door die deelneming, die hem grootendeels onverwachts kwam, verscheen de dierbare grijsaard daar in het midden zijner kinderen. De Eerw. Senior van het Seminarie trad voor, om bij Zijne Doorl. Hoogwaardigheid de tolk te zijn der gevoelens, die deze dag bij de Theologanten had doen ontwellen. In een aantal fiksche dichtregelen, met geestdrift voorgelezen, schilderde Zijn Eerw. hoe allen deelden in het geluk van Monseigneur, hoe zij voor 't behoud van zijn dierbaar leven harden gebeden, en hoezeer zij hoopten dat na vijfmaal vijftal andere jaren hunne zilveren wenschen van heden door gouden mogten worden vervangen, terwijl zij van hunnen kant niets zouden nalaten om 's Bisschops geluk immer te verhoogen. Monseigneur bedankte voor die wenschen; en, drukkende op die gegeven belofte, scherpte hij zijnen Levieten in om zich toch al tijd levendig te doordringen van hunnen roep; die pligt werd boeijend uiteengezet. Want daaraan was, zoo besloot de Jubilaris teregt, hun geluk voor den tijd, hunne zaligheid voor de eeuwigheid verbonden. Een hartelijk io vivat, dat zeker de beste wenschen der Levieten-rij wedergaf, besloot deze bijeenkomst.

»Nu was nog een laatste, niet minder verrassend kompliment, aan den Doorl. Jubilaris voorbehouden: Het kollegie van Oudenbosch had ook dezen dag god vruchtig herdacht, en een drietal studenten der Rhetorica was aangesneld, om in naam der gezamenlijke kweekelingen van het gesticht, Monseigneur te komen komplimenteeren. Ook zij drukten hun hoog gestemd gevoel in de rijkste poëtische sehakering uit; den jubilaris bedankende voor al de zorgen aan het kollegie steeds zoo ruimschoots toebedeeld, bevolen zij zich voortdurend met klem in die vaderzorgen aan, terwijl de wensch eens langen en voorspoedigen levens ook hunne uitboezeming besloot.

Monseigneur antwoordde hierop dat hij 't Kollegie steeds zou beschouwen als den appel zijner oogen, en voor dat alles als belooning zou blijven inwachten, dat al de kweekelingen immer aan zijne zorgen mogten beantwoorden.

Heel de plegtigheid, die zeker de zoetste herinneringen zal nalaten, werd besloten met een solemneel lof, waarin een statig uitgevoerd *Te Deum* aan de Godheid den laatsten dank bragt, op dezen dag zoo dubbel verschuldigd.

Geen twijfel of heel het vikariaat heeft met deze voorloopige feestviering ingestemd en verbeidt reikhalzend den dag, waarop in grootscher tooi de heugelijke gebeurtenis van heden mag herdacht worden.

Met genoegen vernemen wij, dat tijdingen uit New-York de behouden aankomst aldaar vermelden van den Eerw. heer Pulsers en zijne Eerw. gezellen. Wij haasten ons dit berigt aan hunne talrijke vrienden mede te deelen, omdat zich geruchten hadden verspreid, alsof het schip, dat onze moedige missionarissen naar Amerika voerde, vergaan was. Die geruchten misten allen grond. Maar de tijding der gelukkige reis zal desniettemin aan vele verontruste gemoederen welkom zijn.

Vrijdag ll. zagen wij dat Z. H. Pius IX aan den buitengewonen gezant van Sardinië bij den H. Stoel, den ridder di Sambuy, een bijzonder gehoor heeft verleend. Maar welk resultaat kan men nog verwachten van de nieuwe onderhandelingen, die de Sardinische regering met den H. Stoel aanknoopt tot vereffening der bestaande geschillen, zoolang een minister, graaf Cavour, den 21 November openlijk in de Kamer aankondigt, dat het kabinet besloten heeft niet af te wijken van den weg, dien het tot heden toe gevolgd heeft?

Een dagblad, hetwelk niet van voorliefde jegens den H. Stoel kan verdacht worden, de Augsburger *Algem. Zeitung*, zegt aangaande genoemde onderhandelingen in een brief uit Rome, dd. 12 Nov., het volgende:

»De Kardinaal-Staats-Sekretaris heeft onlangs een brief ontvangen van het Sardinisch gezantschap, waarin de levendige wensch werd uitgedrukt, om de vriendschapsbetrekkingen tusschen de beide regeringen te herstellen. Eene congregatie van Kardinalen werd daarop bijeengeroepen om te beraadslagen. In het antwoord aan het gezantschap zijn de voorwaarden vastgesteld, onder welke de H. Stoel een Prelaat naar Turijn zou afvaardigen, om de bestaande geschillen te vereffenen."

Zie hier nu wat de minister Cavour in de Kamer, zitting van 21 November, naar aanleiding der bekende interpellatien van den heer Brofferio o. a. zeide:

»Ik zal in de eerste plaats spreken over het geschil met Rome. Gelijk men reeds heeft opgemerkt, zijn er punten die door het burgerlijk gezag, andere die door het kerkelijk gezag, weder andere die door beiden moeten worden geregeld. Ten einde nu aangaande deze laatste eendragtig te werk te gaan, en met het doel om ze op eene behoorlijke wijze op te lossen in het belang zoo van het burgerlijk als geestelijk gezag, heeft de regering met het hof van Rome onderhandelingen geopend; maar ofschoon zij voor den H. Stoel allen mogelijken eerbied heeft gekoesterd, tot bevordering van het doel dat de natie zich voorstelt (?) heeft zij desniettemin vast besloten om, al mogt hare verwachting te leur gesteld worden, niet af te wijken van den weg, dien zij tot dusverre gevolgd heeft. Dit wil niet zeggen dat zij besloten heeft gehoor te geven aan raadgevingen van wraak, van welke zijde die ook mogen komen. Als vrienden der vrijheid willen wij geen wapenen van despotismus bezigen zelfs niet tegen onze vijanden. Wij wenschen dat het land zich gerust stelle, en indien er nog eenige twijfel bestaat, deze zal gewis verdwijnen, *zoodra de wet op de huwelijken zal worden ingediend*, welke reeds door den minister van gratie en justitie bearbeid is, en binnen eenige dagen zal worden aangeboden.

»Nu heb ik nog slechts te spreken — zoo ging de minister voort — over de wet op het openbaar onderwijs. Het kabinet helt over naar het vrije onderwijs, maar vermits het niet mogelijk is, dat de natie onmiddellijk van het despotismus naar de algeheele vrijheid overspringe, weet het ministerie, dat het ter vermijding der rampen, die eene onbeperkte vrijheid zou kunnen na zich slepen, voorzigtig en gematigd handelen moet. De vrijheid zal zich voor het oogenblik tot het universiteits-onderwijs bepalen; maar later zal zij zich ook tot het middelbaar en lager onderwijs uitstrekken."

Na dat nog eenige sprekers der radikale oppositie waren gehoord, heeft de Kamer het voorstel van Brofferio verworpen, waarbij een votum van censuur tegen den minister van openbaar onderwijs werd uitgebragt.

In den loop dier zelfde diskussien had de heer Brofferio den nieuwen minister van onderwijs Farini, een man genoemd zonder politieke antecedenten, een gewezen ambtenaar van den Paus na diens restauratie; hij vorderde van hem inlichtingen aangaande zijn in den raad van onderwijs tegen den hoogleeraar Nuytz uitgebragt votum, en over zijne werkeloosheid ten aanzien der maatregelen, tegen de hoogeschool door den verbannnen Aartsbisschop Mgr. Fransoni genomen.

De minister Farini antwoordde dat de wetten geen middel aan de hand geven om de theologanten tot het bezoeken der hoogeschool en niet der kleine seminarien te noodzaken, doch hij beloofde dat hij zoowel betrekkelijk dit punt als tot verdere regeling van het onderwijs wetten zou voordragen, die hij hoopte dat den bijval van de Kamer zouden erlangen. Wat zijn votum in den raad van onderwijs betrof, daaromtrent meende hij alleen aan zijn geweten verantwoording schuldig te zijn, eene verklaring, die zoowel in de Kamer als bij het publiek door brave Katholijken met ondubbelzinnige teekenen van goedkeuring beantwoord werd.

De minister van Justitie gaf nog te kennen, dat de regering er geen oogenblik aan gedacht had, de pauselijke breve tegen den hoogleeraar Nuytz te erkennen.

Onlangs hebben er in de Luxemburger Kamer van Afgevaardigden interpellatien plaats gehad nopens de schuld aan Nederland. Naar aanleiding der stemming bij die gelegenheid is een sekretaris van legatie uit s Hage naar Luxemburg vertrokken met eene schuldvordering van 7 millioen. Luxemburg meent echter eene kontra-vordering te hebben van 17 millioen, die door de amortisatie-kas zouden verzwolgen zijn. Den 28 November zouden daaromtrent publieke interpellatien plaats hebben.

De Britsche gezant te Turin, Sir Ralph Abercromby is benoemd tot gezant te 's Hage.

Te Utrecht is bij herstemming tot lid van den Stedelijken Raad verkozen de Heer Mr. C. L. de Vos.

Bij den Minister van Finantien is ontvangen van een onbekende, onder het postmerk Haarlem, ten behoeve van 's Rijks schatkist, eene som van *f* 500 in bankpapier; alsmede eene som van *f* 40, welke bij den burgemeester van Wijk bij Duurstede ten behoeve van 's Rijks schatkist was ontvangen.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 29 November.

In de zitting van heden zijn de beraadslagingen over het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1852 (Binnenlandsche Zaken) verder voortgezet. Heden avond ten half acht ure zal die beraadslaging hervat worden.

BUITENLANDSCHE BERIGTE[N]

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Nov. Gisteren was de zitting der [wet]gevende vergadering zeer onbelangrijk. Er werd besl[oten] dat men heden zou overgaan tot de derde lezing [van] het hoofdstuk der gemeentewet, hetgeen handelt o[ver] de verkiezingen.

Overigens heeft de Vergadering de diskussie voort[ge]zet over den aanleg des spoorwegs van Lyon naar Avign[on].

Heden heeft de Wetgevende Vergadering de bera[ad]slaging over de derde lezing der gemeentelijke kies[wet] voortgezet. De linkerzijde onthield zich van de diskus[sie]. Over het amendement van de heeren Monet, Vi[tet], Lefranc en Larochejacquelein, strekkende om het domici[lie] op een jaar te bepalen, werd gestemd, doch het vo[or]stel is voorloopig met 321 tegen 320 stemmen verworp[en]. Dit resultaat heeft veel spanning veroorzaakt.

De Kommissie over de wet betreffende de verantwo[or]delijkheid is heden weder vergaderd geweest om te b[e]raadslagen over het woord *aanhitsing* in verband m[et] art. 45 der Konstitutie. Toen de kommissie de gev[al]len zou opsommen waarin men moet rekenen dat [de] *aanhitsing* tot schending der grondwet bestaat, geraa[kte] zij in geene geringe verlegenheid. Verschillende red[ak]tien van dit artikel werden voorgesteld en achtervolge[ns] verworpen. Na eene zeer onstuimige woordenwissel[ing] werd eindelijk een amendement van den heer Monet aa[n]genomen aldus luidende:

»Er zal misdaad van hoog verraad gepleegd zijn, [als] de President der Republiek van zijn gezag gebru[ik] maakt om tot schending van art. 45 der Konstitut[ie] aan te zetten."

Deze onbepaalde en men zou haast zeggen verrad[e]lijke redaktie heeft aan de talrijke gematigde frakti[e] weinig genoegen gegeven.

De Vereeniging der Pyramiden, die der Bonapart[is]ten, heeft besloten om gulweg het vraagstuk van [de] herziening der konstitutie voor te dragen, en zich o[m] het juiste tijdstip daartoe te verstaan met de vereenig[ing] in de straat Rivoli.

Dit besluit heeft bij het publiek een gunstigen indr[uk] gemaakt, want de herziening der konstitutie schij[nt] aan de overgroote meerderheid voor Frankrijk h[et] eenige middel toe om uit de verwarring te geraken waarin het land zich bevindt, en het is blijkbaar d[at] de bevolking van Parijs en der departementen aan d[e] vaderlandslievend beroep gaarne gehoor zal geven.

Eene korrespondentie wil weten dat de roode wer[k]lieden van de slimste soort allengs hunne socialistisch[e] droombeelden laten varen, en welmeenend de zaak v[an] den President zijn toegedaan.

— Op het eind der zitting van ll. Donderdag zijn tw[ee] belangrijke wets-voorstellen door leden der Wetgeve[nde] Vergadering ingediend. Het eerste, van den heer Tingu[y] houdt de volgende bepaling in: Ingeval de Wetgevend[e] Vergadering in de vervulling harer roeping door ee[n] overmagtige hindernis mogt worden belemmerd, zulle[n] de leden der departementsraden zondere nadere oproe[]ping in de hoofdplaats des departements bijeenkome[n] ten einde met burgelijke en militaire overheden, di[e] hare medewerking niet mogen weigeren, eenen raa[d] van openbare veiligheid te vormen, wiens taak zal zij[n] het wettelijk verzet te regelen en vol te houden, tot d[at] het parlement weder in de vrije uitoefening van zij[n] volle gezag hersteld zal zijn.

Dit voorstel schijnt gerigt tegen inkonstitutioneele pla[n]nen, die door sommigen aan het Elysée toegeschreve[n] worden; het volgende voorstel, door zeventien leden d[er] Montagne ingediend, schijnt daarenboven te moeten di[e]nen om aan den President der Republiek de eer te on[t]nemen van een populairen maatregel, waarop hij thans gezegd wordt ernstig bedacht te zijn: »Met den 1 Januari 1852, wordt de belasting op de dranken afgeschaft. He[t] daardoor in de schatkist te weeg gebragt tekort zal wo[r]den gedekt door eene gelijkstaande bezuiniging in d[e] uitgaven voor de departementen van oorlog, van bi[n]nenlandsche zaken en van eeredienst."

— Morgen zal het dep. van de Seine voorzien in d[e] verkiezing van een lid der Wetgevende Vergaderin[g] ter vervanging van den gen. Magnan. Er wordt na[]tuurlijk over deze gebeurtenis als naar gewoonte vee[l] beweging gemaakt.

— Ledru-Rollin heeft een artikel, getiteld: *Onbe[]perkte vrijheid is teugelloosheid*, naar de demokratisch[e] dagbladen te Parijs ter plaatsing opgezonden; maar dez[e] hebben de opname geweigerd, zeggende dat dit artike[l] door den beruchten volksleider is geschreven, om bij he[t] Elysée in een goed blaadje te komen, en zijn deel [te] krijgen aan de amnestie.

— De wekelijksche staat der Fransche bank toont tegen aller verwachting, eene vermeerdering van ee[n] millioen aan op de rekening-courant der schatkist.

— De *Moniteur* deelt heden een aantal mutatie[n] mede in het korps der prefekten. Zes prefekten [zijn] daarbij ontslagen, terwijl 10 andere of verplaatst [of] tot hoogere funktien geroepen worden.

— Het dagblad *la Révolution* is heden in beslag genomen.

— De policie te Marseille heeft dezer dagen eene geheime buskruidfabriek ontdekt.

— De generaal Changarnier zal met eene Iersche dame, weduwe van een hoofdofficier van het Indische leger, die sinds eenigen tijd te Parijs woont, in het huwelijk treden.

MADRID, 24 Nov. De hertog en de hertogin van Montpensier zijn gisteren binnen deze hoofdstad aangekomen, waar zij met plegtigheid ontvangen en met warmte door de koninklijke familie begroet werden.

— Heden was hier weder spraak van eene ministeriele wijziging. Men dacht dat de heer Isturitz in het kabinet zou treden.

— Gisteren zijn in de kerk Atocha gebeden ten hemel gezonden, voor de gelukkige bevalling der Koningin.

— Z. Hoogw. Antonio de Posa da Rubin de Celis, aalmoezenier der Koningin en vikaris-generaal van het leger te land en te zee, is alhier overleden. Hij bereikte den ouderdom van 84 jaren.

ENGELAND.

LONDEN. 29 November. Ll. Donderdag is het huwelijk van Z. D. H. den prins van Saxen-Weimar, neef van prins Albert, met lady Augusta Lennox, dochter des hertogs van Richmond, in St George-kapel, Hanover-square, met buitengewonen luister voltrokken.

— Op Cuba is, tot oprigting van een gedenkteeken voor de in den strijd tegen Lopez gesneuvelde Spaansche militairen, door vrijwillige inschrijving eene som van niet minder dan 900,000 dollars bijeengebragt. De rijke Creoolsche bevolking heeft daardoor hare trouw aan Spanje en haren afkeer van het Amerikaansch gezag op eene uitstekende wijze aan den dag gelegd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 Nov. De Koning van Pruissen is naar Berlijn terug gekeerd zonder Hanover te hebben aangedaan.

— Onze *Ztg.* berekent dat de belasting op de inkomsten 35 tonnen gouds zal opbrengen.

— Het garnizoen van Maintz is thans door den Bond vastgesteld en zal bestaan uit 7000 Oostenrijkers, 7000 Pruissen en 7000 man uit de andere Bondsstaten.

— Den 26 Nov. is de Koning van Hanover in stilte begraven.

— Op eene interpellatie in de Deensche *Volksthing* omtrent mededeelingen wegens den politieken toestand, heeft de president van den raad geantwoord, dat hij nog niet in staat was het oogenblik daartoe te bepalen.

— De hertog van Nassau heeft bij een besluit de konstitutie afgeschaft.

— Het hof van appel te Greifswald, heeft den Keur-Hessischen staats-minister von Hassenpflug, in de voorlang tegen hem gerigte regtsvervolging, tot vier weken gevangenisstraf veroordeeld.

— De bekende water-doktor, Priessnitz, te Gräfenborg ligt gevaarlijk ziek.

— De Beijersche regering heeft uit hoofde van den tegenstand der Eerste Kamer het wets-ontwerp op het notariaat ingetrokken. Bij een nieuw voorstel deswegens zal de eed niet meer verpligtend worden verklaard.

— Men schrijft uit Bamberg dat de Aartsbisschop aan het nog door de gevolgen van den hevigen brand lijdende stadje Peuschnitz *f* 2000 heeft geschonken tot oprigting eener ondersteuningkas voor de behoeftigen, alsmede *f* 2000 ter oprigting eener hulpkerk bij Appenfelden. Tot dit laatste doel heeft de vorst von Schwarzenberg ook eene jaarlijksche bijdragen van *f* 75 beloofd.

— Te Bern zijn wederom twee radikalen benoemd.

BERLIJN, 29 Nov. Gisteren is de heer von Rittberg benoemd tot President van de Kamer der Afgevaardigden.

— In de heden gehoudene zitting der Tweede Kamer werd graaf Schwerin met 151 stemmen, tegen den graaf von Arnim Boytzenburg, die 120 had, tot voorzitter verkozen. De afgevaardigde Geppert werd met 166 stemmen tot eersten ondervoorzitter, tegen den heer Simson, die 103 verkreeg, benoemd. Met 146 stemmen is de afgevaardigde von Goertz tweede ondervoorzitter geworden.

— Ten gevolge der komst van Prins August van Wurtemberg te Berlijn, meent men dat de diplomatieke betrekkingen tusschen Berlijn en Stutgart zullen hersteld worden.

— Men verwacht alhier den direkteur generaal der indirekte belastingen in Hanover, om eenige konferentien, betreffende het verdrag van 7 September bij te wonen. Men meent met grond te kunnen verzekeren, dat het Hanoversche ministerie voor het verdrag is.

— De Pruissische regering heeft verklaard dat zij hare bijdrage van 532.000 th. voor het onderhoud der Duitsche vloot slechts storten zal onder voorwaarde: 1°. dat de Bond bepale dat de Noordzee-vloot niet meer zal behouden worden als eigendom van den Bond, maar dat zij tegen remboursement der wezenlijke waarde door de Staten, die eene vloot in de Noordzee hebben, zou worden overgenomen, of anders ontbonden; 2°. dat zoodanig besluit nog worde genomen voor het einde van het jaar, zoodat er geene nieuwe bijdragen voor het onderhoud der vloot meer zullen noodig zijn.

— De justitieraad v. d. Decken is benoemd tot minister van finantien in Hanover.

— Den 13 Aug. is te Gatschiena het bronzen standbeeld ingehuldigd van keizer Paul, vader van keizer Nikolaas van Rusland.

— Men schrijft uit Weenen dat de Russische konsul te Ragusa straks na het berigt van den dood van den Vladika van Montenegro zich naar Cettigne begeven en den Senaat heeft overreed geen bepaald besluit te nemen, alvorens er stellige berigten van Petersburg zouden aangekomen zijn.

WEENEN, 27 Nov. Onze regering heeft eene nota van het Sardinische kabinet ontvangen, met de belofte, dat men ernstige maatregelen tegen de uitgewekenen zal nemen.

ITALIE.

De H. Vader heeft Mgr. Amatore benoemd tot Apostolisch visitator van Oostenrijk. Z. Hoogw. maakt een aanvang met zijne reis door Boheme.

De Koning van Napels heeft een observatiekorps van 20,000 man te Capua laten stationneeren.

BELGIE.

BRUSSEL 30 Nov. Eergisteren heeft de Senaat de diskussie voortgezet over het wets-ontwerp op de openbare werken, en, na verwerping van een amendement, voorgesteld door den heer Carlier d'Yves, de drie eerste artikelen aangenomen.

In de avondzitting is de diskussie voortgezet en is men bevorderd tot art. 9.

Gisteren heeft de Senaat de laatste artikels en de wet op de openbare werken aangenomen. De geheele wet is aangenomen met 32 tegen 7 stemmen. Daarna is de Senaat voor onbepaalden tijd uiteen gegaan.

— Het is niet onbelangrijk in het kort na te gaan het in de zitting van den Senaat van ll. Donderdag verhandelde, ter gelegenheid van de tweede stemming over het wets-ontwerp op het successieregt, waarin het beginsel der belasting van erfenissen in de regte lijn aangenomen, doch alleen op het onroerend goed toegepast is. Geene der bij de eerste beraadslaging in het ontwerp gebragte wijzigingen gaf tot diskussie van eenig belang aanleiding, behalve de bepaling betreffende schenkingen aan seminarien, kloosters en andere instellingen van de doode hand. De regering had namelijk voorgesteld al zoodanige schenkingen (met vrijstelling echter van die aan gasthuizen en armbesturen) aan hetzelfde overgangsregt te onderwerpen als de vermakingen bij uitersten wil aan die stichtingen besproken; maar deze bepaling was door den Senaat met 26 tegen 24 stemmen verworpen. De minister van finantien pleitte op nieuw voor de bepaling, met een aandrang, die te meer in het oog liep, daar het voordeel der bepaling voor de schatkist naar zijne eigene verklaring luttel zou zijn. Hij achtte het van groot gewigt, het beginsel in vollen omvang te handhaven, dat goederen in de doode hand vallende, althans bij dien overgang, het regt waaraan zij later veelal nooit weder onderhevig worden, zouden betalen. Hij gaf zelfs te kennen, dat de verwerping der bepaling eene nieuwe botsing met de Kamer van Volksvertegenwoordigers zou kunnen ten gevolge hebben en den pas herstelden vrede weder verstoren.

Men antwoordde hem dat de bedoelde schenkingen dikwerf onder bezwarende voorwaarden geschiedden; dat het voorgestelde overgangsregt stichtingen van groote en algemeene nuttigheid in hare heilzame werking zoude kunnen belemmeren; dat de Senaat, na zooveel toegegeven te hebben, ook van anderen toegevendheid mogt verwachten; dat in allen gevalle het aanhangige geschilpunt beter bij eene afzonderlijke wet zou kunnen worden uitgemaakt. Ten slotte werd de bepaling nogmaals, met 26 tegen 25 stemmen verworpen. Eindelijk is het geheele wets-ontwerp met 45 tegen 6 stemmen aangenomen. Het zal nu, wegens de daarin door den Senaat gemaakte gewigtige wijzigingen, op nieuw bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in beraadslaging worden gebragt; ook dáár zal het, naar men algemeen verwacht, aangenomen worden, dewijl de ministeriele partij nog beter met een duurzaam regtstreeksch successieregt op onroerend goed gediend is, dan met eene tijdelijke belasting op alle door regtstreeksche vererving overgaande goederen.

— De Kamer van Vertegenwoordigers heeft eergisteren de diskussie geopend over het voorstel van den heer Coomans, betrekkelijk de tolhervorming. Tusschen den voorsteller en den heer Frère Orban is hierover eene levendige diskussie gevoerd.

De Kamer heeft in hare zitting van gisteren met 38 tegen 26 stemmen besloten het voorstel Coomans, betreffende de hervorming van het douanenstelsel in overweging te nemen. Het ministerie verwachtte deze uitkomst niet, zoodat zij aan het kabinet eene groote moeijelijkheid berokkent.

— De petitie van de Antwerpsche Kamer van koophandel betrekkelijk het traktaat met Nederland, is door den sekretaris, den heer Vermeire, vertegenwoordiger van Termonde, voorgelezen. Op verzoek van den heer Osy zal dezelve in den *Moniteur* worden opgenomen.

De centrale sectie, belast met het onderzoek van het traktaat van handel en scheepvaart, tusschen Nederland en Belgie gesloten, is eergisteren avond vergaderd geweest, onder het voorzitterschap van den heer Delehaye. Alle rapporteurs waren aanwezig.

De zitting heeft lang geduurd en was uitsluitend gewijd aan het onderzoek der processen-verbaal van de sektien, waaruit blijkt, dat van de 108 leden, waaruit de Kamer bestaat, slechts 49 aan het onderzoek in de sektien hebben deelgenomen; 19 hebben zich voor het traktaat, 11 tegen hetzelve verklaard, terwijl 19 leden zich van de stemming onthouden hebben.

Veelvuldige inlichtingen zijn aan het gouvernement gevraagd. Men heeft zich beklaagd, dat de memorie van toelichting zoo weinig inlichtingen en beschouwingen bevatte. Het ministerie heeft te kennen gegeven, dat de diplomatieke arbeid eerst in de centrale sektie moest bediscussieerd worden en daarna in de Kamers; uit dien hoofde was de memorie van toelichting zoo kort. Vervolgens is de centrale sektie tot Maandag aanstaande gescheiden. Waarschijnlijk zal de heer Malou tot rapporteur worden benoemd.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 December.

BEVALLEN (28 Nov.): C. C. L. Engelmann, geb. Mammel, Z. — (29 Nov.): C. S. Scheltema, geb. Luber, Z. — A. A. Ingenohl, geb. Witsen, Z.

OVERLEDEN (25 Nov.): P. A. D. Vorst, 31 j. — (26 Nov.): A. G. Alofsen, 20 j. - 't Kindje van G. Smelt, 5 d. - L. H. C. Wijdoogen. — (28 Nov.): L. Hauët, 2 j.

Van 24 tot 29 November 1851 zijn ingeschreven:

Voltrokken Huwel. 35.	Levenloos aangegeven Zonen. . . 6.
Geborenen 146	dito dito Dochters . 3.
Overledenen . . . 117.	Elders overl. en alhier ingeschreven 16.

Totaal	Gehuwde Paren . . . . 2127.	Sedert primo Januarij 1851.
	Geborenen . . . . 7677.	
	Alhier overledenen. . . . . . 5556.	
	Elders overl. en alhier ingeschr. 295.	

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		29 NOV. 4½ u.	gebl.	1 DEC. 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		58 1/16	58	58 1/16	58
Dito Dito	3	67 9/16	67 7/16	67½	66 7/16
Dito Dito	4	88 15/16	88 11/16	88 13/16	88 11/16
Dito Obligatien O. I.	4				
Amortis. Syndic.	3½	87¾	87¾		
Handel-Maatschappij	4½	108½			
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
Belgie, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv			47		
Frankrijk, Obligatien	3	51⅝	51 9/16	51⅝	51 9/16
Spanje bij *Ardoin* £ 85	5	15⅞	16 3/16	16⅛	16 3/16
Dito Dito „ 510		15 15/16	16 3/16	16⅛	16 3/16
Dito Onbep. Stukken		15⅞	16 5/16	16⅛	
Dito	3	39⅛	39½		
Dito Binnenl. 2400 P.		35 5/16	35⅜	35½	35 7/16
Coup. *Ardoins*		8⅛	8 3/16	8 5/16	
Passive			5¼		
Fransche Uitgest.					
Portugal te Londen 5 pCt. nu 4		34¼	34⅜		
Dito Dito		33 9/16	33½	33⅝	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	105	105	105¼	
Dito Dito 1828 en 1829		104	104		
Cert. bij d°. 1831 en 1833			94⅝		
Dito	4½	100⅛	100¼		
Dito bij *Hope*	4	87¼	87¼		
Dito bij *Stieglitz en C°.*			87½		
Dito bij d. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito			65¼		
Polen, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. „ 300					
Amerika, Bank-Actiën		4¼	4⅜	5½	4⅜
Pruissen, Aand met Lot. R. 50	*f*				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	69⅛	69¼		
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	36⅛	36⅛	36¼	
Dito Nieuwe	5	76⅞	76¼	77⅛	76⅜
Ween Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B		76¼	76¼	76½	76¼
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito „ 250					
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5	93⅛	93⅛		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
Peru	4½				
Mexico	5	22 11/16	22½	22⅝	22⅝
Venezuela 6 pCt. nu	3	34¾	34⅜		
New Grenada 6 pCt. nu	1½				
Ecuador					

1 pCt. Spanje 16 7/16, ⅝, 7/16; Weldadigheid 76¼.

De markt in Binnenl. fondsen was bij eenige affaire in Integralen en 4 pCt. onveranderd vast. In Spaansche was de handel tot verhoogde koersen verlevendigd, alsook in Bank-

aktien, welke na eene neiging tot vooruitgang, door winstrealisatie zijn teruggegaan. Overigens valt niets bijzonders mede te deelen, daar meest alle de andere soorten met weinig affaire een zweem beter waren.

Koers van het Geld: Beleening 2¼ pCt., Prolongatie 3 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $55\frac{15}{16}$	Livorno	2/m.	f 38¼
„	zigt	„ $56\frac{5}{16}$	Napels	„	„ 79
Bordeaux	2/m.	„ 55⅝	Petersburg	„	„ 1,82½
„	½/m.	„ 55⅞	Weenen	6/w.	„ 27¾
Madrid	3/m.	„ 242½	Augsburg	„	„ 35¼
Cadix	„	„ 243½	Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 240½	Hamburg	2/m.	„ 34¾
Bilbao	„	„ 241½	„	zigt	„ 34½
Lissabon	„	„ 41¼	Londen	2/m.	„ 11,75
Porto	„	„ 41¼	„	zigt	„ 11,82½
Genua	2/m.	„ 46¼	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 50; 5 pc. 97⅛; 1840, 5 pc. 99; Spanje Ard. 5 pc. 15¾; Binnenl. 3 pc. 35⅝; Coupons —; Rom. Leening 74¼.

PARIJS, 29 Nov. Fransche 3 pc. 56,35; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 91,35; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 117,50; Belg. 1840, 5 pc. 99⅞; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; ½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 39¾; Binnenl. 3 pc. 36½; Holl. 2½ pc. 60¼; Piemont 1834 925,—; 1849 865,—; 1851 875,—; Haïti 120,—; Rom. Leening 76½.

MADRID, 25 Nov. Spanje 3 pc. 36⅞; Ardoins 5 pc. 16¾; Uitg. Schuld $6\frac{1}{16}$; Coupons 8⅜.

LONDEN, 28 Nov. Cons. kont. 98⅝ a 98¾, op tijd 98⅝ a 98¾; Braz. 94 a 95; 1829/39 91 a 93; 1843 — a —; Den 3 pc. 76½ a 77½; N. L. 5 pc. 102½ a 103½; Ecuador 3 a 3¼; Gren. 14½ a 15; Uitgest. 3⅝ a 3⅞; Mexico 23¾ a 24; Peru 4 pc. 88½ a 89½; Uitgest. 43½ a 44½; Portugal 5 pc. 90 a 93; 4 pc. 34 a 34½; 3 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 112 a 112½; (N.) 4½ pc. 103½ a 104; Spanje 5 pc. 21⅛ a 21¼; 3 pc. 39½ a 40; Coupons — a —; Passive 5¼ a 5⅜; Holl 2½ pc. 59½ a 60; 4 pc. 90¼ a 90¾; Venez. 35 a 36; Uitgest. 11½ a 12.

WEENEN, 28 Nov. Met. 4½ pc. 81⅝; 5 pc. 91⅝; Bank-Actien —.

BERLIJN, 29 Nov. Schuldbr. 3½ pc. 88¾; Loten 121¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94¼; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200 19⅝; id. fl. 300 144½; id. fl. 500 83¾.

HAMBURG, 29 Nov. Rusl. Eng. Leen. 107¾; Stiegl. 4 pc. 86¾; Spanje, Ard. 5 pc. 15; Binnenl. 3 pc. 33⅞.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 1 December.

Aanvoer en Voorraad van KOFFIJ, te Amsterdam, van 1°. Januarij tot 1°. December:

Aanvoer O. I. 1850: 292,704 b.; id. 1851: 333,972 b. — W. I. 1850: 27,448 b.; id. 1851: 29,235 b., 242 v.

Voorraad O. I. 1850: 91,050 b.; id. 1851: 83,527 b. — W. I. 1850: 5,233 b.; id. 1851, 13,100 b.

Voorraad bij de Nederl. Handelmaatschappij in alle Havens, 1850: 195,200 balen. — Op heden: 157,450 b.

Aanvoer en Voorraad van RUWE SUIKER, te Amsterdam, van 1°. Januarij tot Ult°. November;

Aanvoer in 1850: 62½/m. Ned. Pond. — In 1851: 65/m. Ned. Pond.

Voorraad Ult°. Nov., in 1850: 3½ m. Ned. Pond. — In 1851: 3½/m. Ned. Pond.

Aanvoer te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam en Middelburg, van 1°. Januarij tot Ult°. November:

Aanvoer in 1850: 35¾/m. Ned. Pond. — In 1851: 42/m. Ned. Pond.

Voorraad Ult°. Nov., in 1850: 2¼/m. Ned. Pond. — In 1851: 7½/m. Ned. Pond.

Van den tegenwoordigen Voorraad JAVA SUIKER zijn bij de Nederl. Handelmaatschappij:

Te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam en Middelburg: 3418 Kranj.

GRAANMARKT.

Tarwe in één doen met weinig handel, verkocht 128, 130 ℔ b. Pools. f 282, 293; 122 ℔ Gron. f 205.

Rogge bij partij iets lager afgegeven: 120 ℔ Munstersche f 197; 114 ℔ Gedr. f 186.

Garst prijshoudend; 112 ℔ Deens. f 160.

Haver zonder handel.

Boekweit als voren: 122 ℔ Nijkerker f 180.

Op 9 vaten Olie dadelijk 53½; in April ek. 56½; Sept. 58½; Dec. 54 ℒ. *Raapolie* op 6/w. f 32¾; Vliegend f 31¾; 1°. Mei ek. f 33¼, ½; Dec. ek. f 31, ¼. *Lijnolie* op 6/w. f 35¼; Vliegend f 34¼. *Hennepolie* op 6/w. f 37½; Vliegend f 36½.

LEIDEN, 29 Nov. Boter van f 30 tot 34 pr. vierde vat; Oude Tarwe f 7,40 tot 7,80; Nieuwe Tarwe f 8,20 tot f 8,50; Rogge f 6,50 tot 6,80; Gerst f 4,80 tot 5,00; Haver f 2,80 tot f 3,30; Paardeboonen f 4,80 tot 5,00; Duiveboonen f 5,70 tot 6,20, het Ned. Mud.

HAMBURG, 28 Nov. *Koffij* vast doch zonder belangrijken omgang. De houders blijven op hunne vorderingen der vorige week, welke voor behoefte werden ingewilligd, doch waartoe thans geen speculanten zijn. Sedert 21 dezer zijn verkocht: ca. 5000 bn. Brazil tot 3¼ a 4⅜ mb. en 500 bn. Laguayra tot 4⅞ a 5⅛ mb.

	Aanvoeren.	Voorraden.
1851	ca. 74,500.000 ℔	ca. 13,000.000 ℔
1850	59,250.000 „	9,500.000 „
1849	72,000.000 „	11,000.000 „
1848	74,500.000 „	16,000.000 „

Suiker bleef op de vorige prijzen gesouteneerd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 29 Nov. H. J. Bonder, Echo, Malaga. — 30 Nov. L. Lammerts, Vice Admiraal Rijk, Akijab.

HELVOET, 28 Nov. K. H. de Groot, Macao, Batavia. — 29 Nov. J. Pittman, John Ravenél, Baltimore, l. v. Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

UITGEZEILD.

HELVOET, 29 Nov. M. T. Schaap, Courier, Nissa. - C. Sloot, Wilhelmina, Gibraltar.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 23 Sept, op 30° Z.Br. 28° 10' O.L. Admiraal Piet Hein, Kapt. van der Linden, van Bat- n. Amst.

CARGA LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BATAVIA. Macao, de Groot: 3,974 b. Koffij, 829 kan. Suiker, 499 sch. Tin; 1,349 boss. Bindr, N, H, M. — Willem Vermey: 2,430 b. Koffij, 41 k. Schilpad, 46,821 parin Parelsnoerschelpen, 1 k. Schelpen, 1 partij Sapanhout 1 partij Geelhout, 418 boss. Bindr N. H. M.

Gaarne plaatsen wij het volgende en gaarne zullen wij ons belasten met de overmaking der giften, die men ons tot leniging der ongelukkigen, waarvan hier sprake is, zal willen bezorgen.

»In den nacht van den 21 dezer heeft er in deze parochie een allerdroevigst ongeluk plaats gehad; er is toen een huis afgebrand, de bewoners zijn met de grootste moeite gered. — de huisvrouw heeft zelfs eenige brandwonden bekomen. — Door deze ramp is een braaf huisgezin, dat door vlijt, noesten arbeid en spaarzaamheid goed den kost had, in eens in de diepste armoede gedompeld.

»Aangezien vee, huisraad, kleederen enz. de prooi der vlammen is geworden, zoo doen de ondergeteekenden een beroep op de bekende vrijgevigheid hunner landgenooten, om in staat te zijn die ongelukkigen zoo spoedig mogelijk — wegens de guurheid van het jaargetij — van kleeding, voeding en huisvesting te kunnen voorzien, en hen daardoor te kunnen onttrekken aan de armoede, die schrikkelijke kanker, die heden ten dage zoo scherp aan het maatschappelijk welzijn knaagt.

»De ondergeteekenden zullen elke gift, hoe gering dan ook, ontvangen."

»BALGOOIJ, 28 Nov. H. REIJNE, Pastoor.
F. VAN SASSE VAN IJSSELT, Kapellaan.
F. MACHEN, Heer van Balgooij en Keert.

ADVERTENTIEN.

STOOMJAGTEN
varende tusschen
ROTTERDAM, MIDDELBURG,
en op alle daar tusschen gelegen plaatsen.
Voor de Maand DECEMBER 1851.

Van *Rotterdam.*				Van *Middelburg.*			
Dingsd.	2,	's morg.	10 u.	Donderd.	4,	's morg.	8 u.
Vrijdag	5,	„	4½ „	Zondag	7,	„	9½ „
Dingsd.	9,	„	6 „	Donderd.	11,	„	5½ „
Vrijdag	12,	„	7 „	Zondag	14,	„	6½ „
Dingsd.	16,	„	10 „	Donderd.	18,	„	7 „
Vrijdag	19,	„	4½ „	Zondag	21,	„	9½ „
Dingsd.	23,	„	6 „	Donderd.	25,	„	5 „
Vrijdag	26,	„	7 „	Zondag	28,	„	7 „
Dingsd.	30,	„	9 „				

De Goederen kunnen tot één uur *voor* de Afvaart bezorgd worden; later aangebragt, blijven dezelve tot de volgende reis liggen.

Er bestaan Diligence-diensten tusschen *Middelburg* en *Vlissingen*, *Zieriksee* en het Veer te *Zype*, *Goes* en het Veer te *Wolfaartsdijk*.

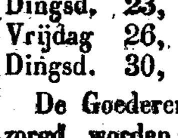

STOOMBOOT-DIENST
tusschen
ZIERIKZEE en ROTTERDAM,
en tusschenliggende plaatsen en veeren;
DIRECTE VAART MET DE
STOOMBOOT STAD ZIERIKZEE.
Dagen en Uren van vertrek in de maand December 1851.

Van ZIERIKZEE:				Van ROTTERDAM.			
Dond.	4,	's morg.	9 ure.	Dingsd.	2,	's morg.	10 ure.
Zondag	7,	„	11 „	Vrijdag	5,	„	4 „
Dond.	11,	„	5 „	Dingsd.	9,	„	5 „
Zondag	14,	„	5½ „	Vrijdag	12,	„	6½ „
Dond.	18,	„	8½ „	Dingsd.	16,	„	9 „
Zondag	21,	„	10 „	Vrijdag	19,	„	4 „

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan de Hooi-Kade.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.

Nadere informatiën zijn te bekomen: Te Rotterd[am] bij den heer C. G. Weldrager, Haringvliet, wijk n°. 11. Te Dordrecht, bij den heer J. B. Zahn, Mar[kt] B. n°. 217. Te Brouwershaven, bij den heer C. v. d. Be[...]

Bij vertrek des nachts kunnen de Passagiers, verkiezende, des avonds te voren zich aan boord [be]geven. (15[...])

(1530) Heden ziet het licht: het sprekend gelijke[nd] PORTRET van Zijne Doorluchtige Hoogwaardigh[eid] Mgr. CORNELIUS LUDOVICUS, Baron van Wi[j]slooth, heer van Schalkwijk, Bisschop van Curi[um], Procurator der Overzeesche Zendingen, enz. Naar originele schilderij van CH. VAN BEVEREN op steen gebragt, door A. A. NUNNINK te 's Hage, bij wien *franco* aanvrage platen en bestellingen verkrijgbaar. Prijs op Chineesch papier f 1,20.

En vente chez VERHOEVEN FRÈRES à *Bois-le-d[uc]* et chez leurs Correspondants ordinaires: (15[...])

Le Salut de la France en 1852,
par M. *MARCHAL*,
auteur de *Fin de la République*,
vol in 18°. Prix . . . . 50 C[ents]

SOMMAIRE.

Révélations suprêmes. — Réponse au Journal l'*In[dé]pendance.* — Les *Industriels* réfugiés à Bruxelles. Renégat, vendu, voleur, mouchard, jésuite et assassin. Les fils de Voltaire. — Conduite du Peuple Belge. Les Speculateurs démasqués. — Les *Liberaux.* — Journal *La Nation* de Bruxelles. — M. M. Considér[ant], Arago et Felix Pyat, réfugiés en Belgique. — L'hospitalité belge. — Un avocat général et la république. Athéisme et brigandage. — La France et le parti r[évo]lutionnaire. — M. M. de Bonald, de Montalemb[ert], de Broglie, Guizot, Decazes, d'Argout, Berrijer, Falloux, Odilon Barrot, etc. — Ce qui tue la France. Comment elle sera *perdue ou sauvée* en 1852.

Coup d'oeil sur l'Avenir,
PAR
UN ANCIEN MEMBRE DU PARLEMENT DE FRANCFO[RT].
Vol. in 8°. Prix . . . . 30 C[ents]

SOMMAIRE.

La crise politique en France. — Positions respec[tives] de la Prusse et de l'Autriche. — La guerre sera g[éné]rale. — La Russie. — La France. — L'Espagne. Les Etats-Unis de l'Amérique. — L'Angleterre. — Belgique. — La Hollande. — La Suède. — Evénem[ents] de la guerre. — Remaniement des Etats de l'Europe. *Conclusion.*

Volks-Almanak voor Ned. Katholieke[n]
VOOR HET JAAR 1852.
Bij-een-gebracht door de Heeren ALBERDINGK TH[IJM en] VAN NOUHUYS. Prijs . . . . 35 C[ents]

DE
VOLKS-ALMANA[K]
VOOR
Nederlandsche Katholieken,
in het Jaar onzes Heeren 1852.
BIJ-EEN-GEBRACHT DOOR
DE HEEREN
Alberdingk Thijm en van Nouhu[ys]
met twee fraaije plaatjes. Prijs 35 Cents.

Waarvan in *de Tijd* N°. 1399 de geheele inho[ud] medegedeeld is, behalve bij alle Boekhandelaren hier ter stede, verkrijgbaar gesteld:

Te Arnhem, bij J. G. MEIJER en J. Schikhof; Alp[hen], F. G. A. J. VAN WERKHOVEN; Amersfoort, JACOBS EN M[...] Mej. WOLTERS en J. VAN WERMESKERKEN, DHz.; Alkm[aar], J. H. HOOGVORST; Almelo, J. T. SOMMER; Breda, J. VAN G[...] en H. J. VAN WEES; Culenborg, J. ELBERS; Delft, J. VAN DIJK; Deventer, A. H. KOBSTAL en G. BROU[...]; 's Gravenhage, Gebr. J. & H. VAN LANGENHUYSEN; Go[...] G. VAN GOOR; Groningen, P. M. SAAN; Grave, [...] J. R. VAN DIEREN; Haarlem, Wed. NIESTEN; Hoorn, [...] VAN DER HORST en J. HAUBRICH; 's Hertogenbosch, G[...] VERHOEVEN en C. N. TEULINGS; Leyden, J. W. VAN LEEU[WEN], G. J. VAN LEEUWEN en J. J. THIJSSENS & ZN.; Lamsw[aar]de, J. VAN BRABAND; Leeuwarden, J. O. VAN GRUYS[...]; Nijmegen, POTHAST; Oudenbosch, A. P. MOUW; Pur[me]rend, SCHUYTEMAKER; Ravensteyn, F. A. VAN DEN HE[...]; Rotterdam, P. T. BRAAM en J. A. VAN BELLE; Schied[am], W. J. RETERING; Schoonhoven, S. E. VAN NOOTEN; Utre[cht], J. R. VAN ROSSUM, H. H. VAN ROMONDT, H. VAN DEN HE[...], PETIT & C°. MAARSCHALKERWEERD en J. ANJELIER; Zeven[bergen], N. VERMEULEN; Zierikzee, J. H. KIEL; Zwolle, J. M. WAANDERS.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uit[gever].